

(המשך מעמוד 5)

ציוה. למעשה, עושה עתה חביב שימוש מחוסר באש"ף הנצור בביירות. בדיוק כפי שהשתמש קיסנינגר בארמיה המצרית השלישית, שהיתה נצורה במילחמת יום כיפור.

הממשלה האמריקאית מקווה שכשם שסאדאת, "עבר צד" כדי להציל את הארמיה שלו, כך יעשו גם סאדד ו- ערפאת. הצלחה אמריקאית תהווה כישלון של בגין ושרון, שלא יוכלו להתפאר כי השיגו את המטרות שהציבו לעצמם במלחמת לבנון. יותר מכך: שרון ובגין חוששים יותר מכל משהלך שיביא להכרה אמריקאית באש"ף, ויצירת מצב מדיני חדש במזרח התיכון.

מבחינת שרון ובגין, המסקנה הגיונית היא שעל צה"ל לפרוץ לביירות המערבית. אך מהלך זה אינו פשוט. מבחינה חיצונית, בהתירה ארצות-הברית

אדוף אמ"ן שגיא הערכות מדוייקות

לפני שימושה. תהליך המשאומתן, ה" מתמשך לאיטו, אך את בגין ושרון מדי איגות לא פחות הבחינות הפנימיות.

חשבון

החללים

ניגוד לקורי הרוח הזלזול שמפ גין מנחם בגין כלפי התעוררות הציבורית נגד מילחמת לבנון ונגד הכניסה לביירות, וכלפי הפגנות הגדולות ונגד אות החיללים המשוחזרים, הוא רגיש מאוד בעניינים אלה. "אחדות העם" ו- "קונסנזוס לאומי" אינן סתם מילים עבורו. הוא מבקש לראות את עצמו כמנהיגו של העם כולו, ופחד מאוד מתהליך של התפוררות וניגודים חריפים בציבור הישראלי. כל הפגנה, כל מיכתב הנשלח אליו, נתקעים בו כסכין מלוכנת, והוא מנסה שלא להגיב בחריפות כדי שלא להעמיק עוד יותר את הניגודים שרון רגיש אל פחות. הוא בטוח שהצלחה בקרב על ביירות תרסן את כל חילוקי-הדיעות הפנימיים. תזכה את הממשלה בפופולאריות רבה, ומה שחשוב לו לא פחות - תעמיד אותו עצמו באופן ברור וחד משמעי כיוורן של בגין. אך בינתיים זוכה דווקא הזהירות של בגין לתמיכה בממשלה. ושרון מתקשה להעביר את רצונו.

לא פחות מכך מדאיג את השרים - זבמיוד את מנחם בגין - חשבון ה- חללים העלולים ליפול בפריצה לביירות. כל הדו"חות וההערכות שקיבלה כבר הממשלה בעניין זה הם מעורפלים וטוחה האבידות המשותרות הוא רחב ביותר. בגין פוחד יותר מכל מחוייבן של הורים שכולים המפגינים נגדו. הוא יודע היטב מה גרמו הפגנות כאלה לדיין, אחרי מלחמת יום-הכיפורים, ובגין יודע גם שדיין לא התאושש מההפגנות נגדו עד ליומן האחרון.

בעניין זה נעוץ אריאל שרון על קרני הדלימה. אם לא יפרוץ צה"ל לביירות והוא לא ישיג את מטרותיו הצבאיות מדינית עד תומן, יודע שרון כי לא הרף ישיחו בו האשמות של 300 הרוגי צה"ל עד עתה, שנפלו לשווא. אך פריצה

לביירות, שתסייע להגשים לפחות חלק מהמטרות, עדולה להביא למיספר אבידות כפול ומכופל, ולטאטא את שרון וכיסאות בלי לשים לב להשגת היעדים במלחמה. שרון גם יודע היטב שהוא נמצא במצב נחות לעומת בגין: אם לא יצליח לסלק את אש"ף ואת הסורים מלבנון, יוכל בגין להתשתמש בשרון כבשעיר לעזאזל ולהציל את עורו שלו ואת ממשלתו.

שרון מוכן לקחת על עצמו את הסיכון ולפרוץ לביירות. הוא כבר ידע יפה שהמשך מילחמת-ההתשה היקרה, לא תביא כשלעצמה להרחקת אש"ף מביירות, ואם לא יוגשם יעד זה במלחמה המזוהה עם שרון יותר מאשר עם כל אדם אחר - יתנפץ לרסיסים חלומה להיות אי-פעם ראש-ממשלה. אחרי בגין או במקומו, אך הוא מוצא עתה אופוזיציה חזקה, בממשלה עצמה.

השרים דויד לוי ויורם ארידור מוכנים לעשות כמעט כל דבר כדי לחסום את דרכו של שרון לראשות הממשלה. הם גם מכינים את היורש של שרון, במקרה שיהיה עליו להתפטר אחרי ה" מלחמה. היורש הוא עוזר וייצמן, היושב עדיין בקיסריה, וכלפי-חוף שומר על שתיקה. וייצמן הטיח דברים חריפים ביותר נגד המלחמה בחוגים סגורים, אך נכנע לתביעתם של לוי וארידור לא לתת לדבריו פומבי, כדי שלא להרגיז את בגין, ולא לחסום את דרכו חזרה לתנועת החירות. לוי וארידור מוכנים בהחלט להסתפק ביעד של "ארבעים ה" קילומטרים" שבהם לא יימצאו תותחי אש"ף.

ביעד זה מוכן להסתפק עתה גם שר- החוץ, יצחק שמיר. חבר-הכנסת רוני מילוא, שרואה את עצמו כמוציא-ומביא של שמיר, אמנם מנסה להשלים בין פטרונו ובין אריאל שרון, ואף רומז שיש הסכם ביניהם נגד הקו של לוי וארידור. אבל שמיר אינו מתייחס ברצי-נות רבה מדי לצערי-התפנוקים התל-אביבי ולתוכניותיו. שמיר נוטר לשרון על כמה תקריות בעבר, כאשר שרון ניסה ליטול לעצמו את התהילה על שיפור היחסים עם מדינות באפריקה. לשמיר גם אין אשליות, והוא אינו מאמין ששרון יסכים להיות שר-ביטחון בממשלתו. ברור לו שמבחינתו הדרך להתמודדות על תפ-קיד ראש-הממשלה תהיה פתוחה רק אם יטולק שרון.

אופוזיציה לשרון יש למרות עמדתו של הרמטכ"ל, מבחינה אישית לא שורר השלום בין שרון והרמטכ"ל, אך מבחינה מדינית מטרותיהם זהות. כמה מהקצינים הבכירים בצה"ל, לעומת זאת, מודאגים מאוד ממיספר החללים שעלולה לתבוע הפריצה לביירות.

ביטוי לתפיסות המדיניות הרווחות בקרב הקצינים בצה"ל ניתן באופן פומבי יום לפני המלחמה, ב-3 ביוני 1982. היום כמעט אין איש זוכר את דבריו של ראש אמ"ן, אלוף יהושע שגיא, בפגישה עם עיתונאים לרגל יום חילי-המודיעין. שגיא אמר אז: "אני יודע כיצד אפשר לעבור דרך מוצבי-מחבלים, אך אפשר לפסק מפקדות של מחבלים ואיך אפשר להפיץ לכל עבר, אבל איני יודע איך המחב-ל הרוס לחלוטין את התשתית של המחב-לם בלבנון וכיצד ניתן להשמיד לחלוטין גוף המונה 55 אלף אנשים, מהם 15 אלף עד 20 אלף אנשי אירגוני מחבלים ו-30 עד 35 אלף אנשי מיליציה".

באותה הזדמנות אמר שגיא, כי יש לקבוע כהנחתיסוד שטוריה-תתערב במקרה של התערבות ישראלית בדרום לבנון, בזמנו, בימים שבתחילת המלחמה, ניסו לייחס את שובו של שגיא לנסיון הטעיה מכוון, שנועד להרדים את "עירנו" תם של אש"ף והסורים. אך עתה, כאשר התברר כמה צדק שגיא בהערכתו, ואין קבלים הדברים באור אחר לגמרי, ואין זה מיקרה שהוא התמנה לצוות המשא-ומתן הישראלי, בדיון על השגת הסדר בלבנון.

בממשלה עדיין רב החשש שלמרות הכל יצליח שרון להשיג את מטרות, ולהביא להסתערות על מערב ביירות עוד לפני ה-1 באוגוסט, שהוא התאריך-היעד הזמני שקבע חביב לסיום המשאומתן. שרון יודע כנבולדור שאינו נרתע משום מיכשול בדרך להשגת מטרותיו. השרים ארידור, שמיר ולוי, שכבר זכו לכינוי אש"ל מקומים שיצליחו לשכנע את בגין לעמוד בדרוך של שרון, כן כן אפטר יהיה לבלום את הפריצה לביירות, שתהיה הצד הגלוי של ההס-תערות הסתרת של שרון על כסא של ראש-הממשלה. "שלמה פרנקל

(המשך מעמוד 73)

האם יוכלו לעשות זאת בני נוכי חות מאסיביות ומתמדת של צה"ל?

רבים בלבנון מפקפקים בכך. אישיות מוסלמית שפגשתי אמרה: "לא בכוח. זה לא לי כוחות, אך אם יעזרו להקים מיסטר של שותפות, שבו כל הצדתי יוכלו להשתף פעולה מרצון, זה אפשרי".

בינתיים מופיע בשיר באלפי הכרונות, המכסות את הקירות, בלבוש אורחי. כמעט שאין רואים אותו עוד במדום, חוץ מאשר בכרונות ישנות. כי בשיר רוצה להיבחר כנשיא בדרך לגיטימית, על-ידי הפרלמנט שבניינו נמצא על קרהאש ממש, ליד ה- המחסום של כחות-אש"ף. חלק מתברי הפרלמנט נמצא באיזור הסורי, בבקאע. חלק נמצא בטריפולי, איזור אש"ף בצפון. עד כמה שקשה ליצור ישות לבנונית אמיתית, תוך ביטול הדבקות הטוטאלית ביישות העדתית, למדתי מסיפור שסיפר לי אדריכל.

היה לו קליינט ירדני עשיר, ששם את עינו בחלקת-קרקע מסוימת בהרים, וביקש להקים שם וילה מפוארת. הקרקע היתה שייכת לנוצריים זקנה. היא דרשה מחיר מופרז - 50 אלף, האיש הסכים, ואז דרשה ששים אלף. שוב הסכים, ושוב דרי-שה יותר. כאשר הגיע הסכום ל-100 אלף, פנה הקונה אל האדריכל הלבנוני, וביקש ממנו לקנות למענו את האדמה.

האדריכל המארוני פנה אל האשה, וזו אמרה לו: "אני לא אמכור לאיש הזה את הקרקע בשום מחיר, כי לעולם לא אתן את האדמה למוסלמי".

כאשר הביא האדריכל את ה" בשורה לקוח שנו, פרץ קנה כי צחוק, "אבל אני נוצרי!" קרא.

היהודים החדשים

אם לא תנהג ישראל בלבנון ב" חוכמה עלילאית - ואין שום עזות לכך שאריאל שרון ושות' מסוגלים לכך - הרי תשקע בביצה הלבנונית עד לי-צוואר, ולא לשנה אחת.

הדיבורים על "סדר חדש" בלבנון, ועל "ממשלה לבנונית עצמאית שתהיה ידידו תית לישראל" אינם רק סתירה-בפני-עצמה, אלא גם חנטריש. הבעיה היא מסיבכת, הרבה יותר מכפי שנראה לנש-מות פשטניות, שגדמה להן כי ניתן לארגן מדינה בעלת מסירת של אלפי שנים כאילו היתה מחנה צבאי.

הבעיה הפלסטינית היא רק חלק קטן מאוד של הבעיה הלבנונית. הפלסטינים סיכנו עוד יותר מצב שכבר היה מסיכך ללא-מוצא.

אין ספק שלבנונים רבים מאוד שונאים עתה את הפלסטינים, כשם שהפלסטינים שונאים את הישר-אים - ובגלל סיבות דומות.

היהודים באו לארץ-ישראל לפני שגנר-דפו באירופה. הפלסטינים סאלו: אם ה" אירופים הרגו את היהודים, מדוע אנחנו צריכים לסבול מה? הפלסטינים באו ללבנון לפני שגורשו (או ברחו) מארץ-ישראל, וגורשו מירדן. הלבנונים שואלים: אם הישראלים והירד-נים גירשו את הפלסטינים, מדוע אנחנו צריכים לסבול מה? זהו טרגדיה בתוך טרגדיה. הפלסטינים הנדרפים הפכו בלבנון לכובשים. כאשר הקימו שם בסיס צבאי ומינהלי, שנועד להמשך המאבק בישראל, נראה הדבר ל-לבנונים - ולא רק למאוינים - ככיבוש זר של אדמתם.

בעיני הפלסטינים, ביירות היא המצודה האחרונה. מצדה הפלסטינית, מהדורה חד-שה של גטו ורשה. בעיני הלבנונים, ביירות היא בירתם, אשר זרים משתמשים בה למטרותיהם.

לבנונים רצינים מבניהם הם מצבם של הפלסטינים, ואף מוכנים להביע אהדה כל-שהי. "הפלסטינים הם היהודים החדשים", שמעתי מפי מארוני אמיד - פסוק שה" פלסטינים עצמם מרבים עתה להשתמש בו. אך גם אותו מארוני היה לחוש בדע-תו שיש לסלק את הפלסטינים מלבנון, "הלבנונים עייפים. הם רוצים כי שקט, בסדר, היום הם מקדמים כי כרכה את הישראלים, כדי שישפ-קו את הכובשים הקודמים. אבל אין להם שום אשליות. מחר הם עשויים להשתוקק לכובשים החד-שים, כדי לסלק את הישראלים.

(המשך מעמוד 70)

כתבה לאלנה מיכתב-יאהבה לזהטים. באחת מהם היא כותבת, ממלון הילטון סוקו: "אני מיואשת כליל. אין לי ראש לשום דבר חוץ מאשר לך. אני מתה לראות אותך, לחבק אותך ולהרגיש שאת קרובה אלי... כולי געגועים אליך, ואין לך מושג כמה שהייתי רוצה בכ לידי, לגעת בכ ולראות אותך, ואני כל הזמן מסתכלת בתמונה שלך ורע לי כאן בלעדך. נורא רע לי, ונשבר לי מכל הטיוול הזה, אני רק רוצה דבר אחד, וזה אותך, רק אותך, אלנה, נשבר לי בלעדך."

"אני אמה

טובה"

אשר חזרה גיל, היא טילפנה אל אלנה בחצות, וכבר ב-8 בבוקר היתה אצלה. בני הזוג פלד החליטו להתגרש. הבעל התחיל להיות תוקפני והוריו תבעו מאלנה שתוותר על הדירה ועל זכותה להחזיק בכך.

אלנה פנתה לעורך-דין דויד שליט ב" עניין הגט, וסיפרה לו שתלוי ועומד נגדה תיק במיסטרה על פיהוי קטינה. שליט הציע לקיים פגישה עם פרקליטו של בעלה, עורך-הדין אריה רפוא, כדי להגיע להסכם גירושין. הוא הציע גם שתוותר על הדירה שהיתה שייכת לה לפני נישואיה, ותוותר גם על בנה. נימוקו היה שיהיה לה מישפט על פיתוי קטינה, שיימשך שלוש שנים ואין לה כל סיכוי. אלנה, שלא הבינה דבר בענייני חוק, שמעה לעצותיו של פרקליטה. היא ויתרה על הדירה ועל הילד, אך עשתה זאת בלב כבד. היא הרגישה שמשוהו כאן אינו בסדר. משוהו לא צודק.

היא קיבלה גט, שכרה דירה, וגרה בה יחד עם גיל, שהיתה בחופשה מבית-הספר. כאשר הגיעה אליה הזמנה מבית-המישפט, היא הלכה לשם ללא פרקליט. היא מספרת: "נכנסתי לבית-המישפט והשופט שאל אם אני מודה בפיתוי קטינה. רציתי ללכת משם מהר. לא היה נעים לי הודיתי, יותר מאוחר טילפן אלי עורך-הדין שליט ואמר

הגעתי למסקנה שלכל המצב הזה נכנסתי מתוך תמימות

לי שאני צריכה ללכת לקצינת-מיבחן למבוגרים, כי קיבלתי פסק-דין שלא בניו כחותי: מאסר על-תנאי לשלושה חודשים ואיסור להיפגש עם קטינות.

הבנתי שזה עניין די חמור, כי זה חוק פלילי. עשיתי את חשבון-הנפש והגעתי למסקנה שלכל המצב הזה הגעתי מתוך תמימות וחוסר ידע בחוק. אני אמרת רק אמת לאורך כל הדרך, ועד עכשיו אני לא מבינה איזה עוול עשיתי שמתאבחת בנערה שחיורה אחרי, אני אמה טובה ויכולה לגדל את בני יותר טוב מכל אשה אחרת בעולם. העורך-דין הסביר לי שהילד יסבול בגללי. אני אומרת שזה להיפך. אני בוכה כל יום כשאני נוכרת ברועי הקטן שלי. בעלי נשוי עם אשה אחרת, הוא החלחתי מייד אחרי הגירושין ועכשיו נולדה לו בת.

"אני רואה את הבן שלי לפעמים והוא רוצה לבוא אלי. אני לא יודעת מה לעשות כדי להחזיר אלי את הילד שלי. זה כל מה שמעניין אותי עכשיו. גיל כבר לא קטינה. הוא התגייסה לצה"ל וממשיכה להיות אחי בקשר מיכת-בים. היו לנו מריבות איומות אחרי המיש-פט ואני האשמת אותה בכל מה שקרה לי. היא רוצה לחזור אלי ואני לא יודעת מה לעשות."

בינתיים עברה ידידה חדשה לגור בביתה של אלנה. שמה דורית, ושתייהן עובדות בספריית וידיאו ברמת-גן. דורית מסתלת באלנה ומנסה להשכיח ממנה את מה שעבר עליה. גם אחותה הצעירה של אלנה, דליה, נמצאת איתן, אך אי-אפשר להסיח את דעתה של אלנה מבנה. היא אומרת: "לא אוכל לישון ב שקט אף לילה על שהבן שלי לא יהיה אתי!" נעמי אדווה